

KTO ZOSTÁVA VO MNE A JA V ŇOM, PRINÁŠA VEĽA OVOCIA

biblický komentár k Evanjeliu otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblici.it, video [TU](#)

Jn 15, 1 – 8

Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. Každú ratolesť na mne, ktorá neprináša ovocie, odrezáva, a každú, ktorá prináša ovocie, čistí, aby prinášala viac ovocia. Vy ste už čistí pre slovo, ktoré som vám povedal.

Zostaňte vo mne a ja vo vás. Podobne ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak nezostane na viniči, tak ani vy, ak nezostanete vo mne. Ja som vinič a vy ratolesti. Kto zostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia, pretože bezo mňa nemôžete nič urobiť. Ak niekto nezostáva vo mne, vyhodí ho von ako ratolesť a uschne. Potom ich pozbierajú, hodia do ohňa a zhoria.

Ak zostávate vo mne a ak aj moje slová zostávajú vo vás, proste, čo len chcete, a stane sa vám. Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a že sa stávate mojimi učeníkmi.

V jednej zo známych kapitol proroka Ezechiela opisuje prorok drevo viniča. Akú má hodnotu? Žiadnu. Drevo viniča je jediným drevom medzi stromami na vidieku, ktoré sa nedá na nič použiť; nedá sa z neho vyrobiť žiaden predmet, žiaden užitočný nástroj. Drevo viniča slúži iba na to, aby ním prechádzala vitálna lymfa k výhonkom a prinášal tak ovocie. Drevo viniča je teda neužitočným drevom, slúži iba na prinášanie ovocia. Na tento obraz proroka Ezechiela nadväzuje Ježiš vo svojom známom preslove o viniči a ratolestiach, obsiahnutom v 15. kapitole Jánovho evanjelia.

Ježiš sa tu opäť dovoľáva plnosti božskej podstaty. Keď Ježiš hovorí **“Ja som”**, predstavuje to plnosť božskej podstaty, pretože “Ja som” je meno Boha.

V Izraelskej kultúre je vinič obrazom ľudu, ľudu Izraela. V 5. kapitole proroka Izaiáša je obsiahnutý známy spev o láske Pána pre svoju vinicu; aj prorok Jeremiáš hovorí o Izraeli ako o viniči. Ježiš tu vyhlasuje, že on je **“pravý vinič”**, čiže existujú aj falošné viniče. Ježiš pokračuje v procese nahradzovania skutočnosti Izraela svojou vlastnou osobou:

- nie manna z neba, ale on je pravý chlieb, ktorý dáva život ľudu;
- on je pravé svetlo v protiklade so zákonom
- on je pravý vinič, on je pravý ľud vysadený Pánom

A Otec je **“vinohradník”**. Sú tu teda presne rozlíšené roly: Ježiš je vinič, ktorým preteká vitálna lymfa, Otec je vinohradník. Čo je v záujme vinohradníka? Aby vinič prinášal stále viac ovocia, evanjelista teda píše: **“každú ratolesť na mne, ktorá neprináša ovocie, odrezáva”**. Aký má význam tento výraz? Evanjelista rozpráva o kresťanskej komunite, v ktorej je láska odovzdávaná Pánom, láska prijatá od Pána, a táto láska sa má premeniť na lásku preukazovanú ostatným. A toto je charakteristické pre Eucharistiu. V Eucharistii prijímame Ježiša, ktorý sa stáva chlebom, prameňom života, aby sme potom boli schopní stať sa aj my chlebom, prameňom života pre druhých. Je tu možné riziko, že je v komunite človek, ktorý prijíma túto vitálnu lymfu, prijíma túto energiu, prijíma túto lásku, prijíma tento chlieb, ale sa potom nestáva chlebom pre druhých, nepremieňa prijatú lásku na lásku pre druhých. Je iba pasívnym prvkom, ktorý myslí iba na svoj vlastný záujem, na seba samého, a teda nekomunikuje život.

A teda nie ostatné výhonky, a ani sám Ježiš, ale Otec ho odrezáva, pretože je neužitočným výhonkom.

“A každú (ratolesť), ktorá prináša ovocie, čistí”, čiže výhonok, ktorý vsakuje túto životnú lymfu, a teda v Eucharistii prijíma Ježiša v podobe chleba a potom sa stáva chlebom pre druhých, prináša ovocie. Čo znamená, že ho Otec **“čistí”**? Otec, ktorému z celého srdca záleží na tom, aby výhonok prinášal viac ovocia, vie rozpoznať tie škodlivé prvky, tie nečistoty, tie nedostatky, ktoré sú vo výhonku, a vie ich odstrániť. A toto

je dôležité, táto činnosť prislúcha Otcovi; nie výhonok sa má sústrediť sám na seba, hľadať vlastné nedostatky a snažiť sa ich odstrániť, pretože ak sa bude zameriavať na seba samého, spôsobí neodvratné škody.

Človek sa nerealizuje ak myslí na seba samého, na svoju duchovnú dokonalosť, ktorá môže byť natoľko iluzórna a vzdialená, nakoľko sú veľké vlastné ambície; človek sa má sústrediť na úplné darovanie seba samého, ktoré je bezprostredné. Isto, v každom z nás sú obmedzenia, nedostatky, zlé náchylnosti. A predsa, nemusíme sa znepokojovať. Postarajú sa o ne Otec, ak bude vidieť, že tieto obmedzenia, tieto nedostatky, tieto náchylnosti bránia tomu, aby sme prinášali viac ovocia, on ich odstráni, nie my. Lebo ak by sme tak urobili my, mohli by sme poškodiť nosné pramene našej štruktúry a spôsobiť tým prišerné škody.

Teda **“Otec ho očisťuje”**. Toto prináša pokoj; ratolesť sa má starať iba o to, aby prinášala ovocie, o všetky prekážky hojnej úrody sa postará Otec, nie ostatné výhonky, ani vinič, ale iba Otec. Prečo? **“Aby prinášala viac ovocia”**.

A Ježiš vyhlasuje **“Vy ste už čistí”** Prečo? **“Pre slovo, ktoré som vám povedal”**. Ježišovo slovo je láska, ktorá sa premieňa na službu. To, čo očisťuje človeka, nie je skutočnosť, že mu umýva nohy, ale jeho ochota umývať potom nohy druhým. Čiže toto slovo, Ježišovo posolstvo, láska premenená na službu, očisťuje človeka.

Podľa vtedajšieho zmysľovania bol Boh vo sfére svätosti, čistoty, a iba ten, kto bol čistý, s ním mohol plne vstúpiť do kontaktu. Avšak láska, ktorá sa premieňa na službu, je zárukou plného kontaktu s Pánom. A Ježiš opakuje a hovorí **“Zostaňte vo mne a ja vo vás. Podobne ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak nezostane na viniči, tak ani vy, ak nezostanete vo mne”**. Ježiš teda opäť nalieha na to, že láska prijatá od neho sa má premeniť na odovzdávanú lásku, inak sme neužitoční.

Ježiš sa opäť dovoľáva svojho titulu, božskej podstaty: **“Ja som vinič a vy ratolesti. Kto zostáva vo mne a ja v ňom”**, v tomto dynamickom procese splynutia s Bohom – Boh žiada iba to, aby bol prijatý do života veriaceho, aby tak rozšíril jeho existenciu – **“prináša veľa ovocia”**. Ak človek dáva svoj život pre druhých, čím viac dáva, tým viac prijíma. Má iba to, čo daruje, čím väčší, čím neobmedzenejší je dar života pre druhých, tým neobmedzenejšia je Božia odpoveď.

Potom Ježiš upozorňuje: **“Ak niekto nezostáva vo mne, vyhodia ho von ako ratolesť a uschne”**. Tento výraz, preložený ako “uschnúť”, ale doslova znamená “vyprahnúť”, si evanjelista požičiava od proroka Ezechiela, keď vidí situáciu ľudu ako údolie plné suchých kostí (kapitola 37), čím opisuje ľud bez Ducha. Kto teda nezostáva v Ježišovi, kto prijíma jeho lásku, ale neodovzdáva ju druhým, ten vyprahne, pretože, opakujem, vlastnime iba to, čo darujeme ostatným. A hľa, Ježišova záruka, ktorú sme my bohužiaľ v ľudovom rečení trochu ochudobnili. Všetci totiž poznáme výraz **“Proste, čo len chcete a stane sa vám”**, ale zabudli sme na dve podmienky, ktoré Ježiš kladie:

- ak zostávate vo mne, čiže ak lásku prijatú od neho premieňame na lásku odovzdávanú druhým
- ak moje slova ostávajú vo vás, ak je teda nosnou témou nášho života, našej existencie, láska, ktorá sa stáva službou pre druhých

Až v tomto bode, a iba v tomto bode, ak sú dodržané tieto dve podmienky, Ježiš hovorí **“proste, čo len chcete, a stane sa vám”**. Keď teda žijeme v harmónii s Pánom, keď život človeka splýva s Bohom az kým nie sú jedno, potom jediné čo budeme žiadať je dar Ducha, ešte väčšia schopnosť milovať. Pretože na ostatné myslí Otec. Otec neodpovedá na potreby svojich detí, ale im predchádza. Toto dáva veľkú istotu.

A hľa záver: **“Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a že sa stávate mojimi učeníkmi”**. Bežne sa domnievame, že Boha možno osláviť prostredníctvom neobyčajných diel, veľkolepých slávností. Nie, jediný spôsob, ako prejaviť Božiu slávu, je zjaviť jeho lásku, lásku, ktorá sa mu podobá.

Jediný spôsob, ako osláviť Boha, je prejaviť v našom živote odpustenie, milosrdenstvo, zdieľanie, ktoré sa mu istým spôsobom podobajú

Preklad: Zuzana Černá